

Arbejdstilsynet kan oplyse, at den nuværende praksis er, at der alene rejses tiltale mod ansatte, hvis der samtidig rejses tiltale mod arbejdsgiveren.

5. I bemærkningerne til lovforslaget nævnes, at »regeringen finder det ikke rimeligt, at arbejdsgivere, der har gjort alt for at sikre et sikkert og sundt arbejdsmiljø, skal straffes, når det alene er de ansatte, der overtræder arbejdsmiljøreglerne«. Hvilken dokumentation finder ministeren er fyldestgørende for, at en arbejdsgiver har gjort »alt« og ikke blot »næsten alt«?

Afhængigt af den konkrete situation vil dokumentationskravet kunne opfyldes på mange forskellige måder.

Det forventes, at domstolene vil lægge vægt på, hvorvidt det fremgår af sagens oplysninger, at arbejdsgiveren har opfyldt alle sine forpligtigelser i arbejdsmiljølovens kapitel 4, herunder navnlig

- at arbejdsgiveren har sørget for, at arbejdsforholdene er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige,
- at arbejdsgiveren har udarbejdet skriftlig arbejdspladsvurdering,
- at arbejdsgiveren fyldestgørende har instrueret de ansatte,
- at arbejdsgiveren har ført et effektivt tilsyn med, at arbejdet udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt, samt
- at arbejdsgiveren har sørget for, at samarbejdet om sikkerhed og sundhed kan finde sted, og deltager i samarbejdet.

Det skal i den forbindelse understreges, at det i sidste ende er domstolene, der skal vurdere, hvornår dokumentationskravet er opfyldt.

6. Hvordan vil ministeren med lovforslaget sikre ansattes retstilstand i erstatningssager vedrørende ulykker, herunder deres forsikringsforhold?

Forslaget ændrer ikke på mulighederne for at få erstatning.

Arbejdsskade styrelsen har oplyst følgende vedrørende erstatning efter arbejdsskadeloven:

Tilskadekomnes ret til erstatning og godtgørelse efter arbejdsskadesikringsloven påvirkes normalt ikke af pågældendes egen strafbare adfærd.

Bortset fra i ganske få tilfælde, hvor tilskadekomne forsætligt eller ved ulovlig handling har

fremkaldt arbejdsskaden, er skyldspørgsmålet uden betydning for anerkendelsen af en arbejdsskade samt udmålingen af arbejdsskadeerstatningen. Lovforslaget vil derfor ikke få konsekvenser for mulighederne for at få arbejdsskadeerstatning.

Justitsministeriet har oplyst følgende vedrørende erstatning efter erstatningsansvarsloven:

Erstatning i medfør af erstatningsansvarsloven, herunder erstatning for tabt arbejdsfortjeneste og godtgørelse for svie og smerte, forudsætter helt grundlæggende, at der er en ansvarlig skadevolder (det vil sige, at der foreligger et såkaldt culpa-ansvar), hvilket f.eks. kan være tilfældet, hvis arbejdsgiveren ikke har tilrettelagt arbejdet på forsvarlig vis. Det beror på en konkret vurdering, hvorvidt det er tilfældet. En arbejdsgiver vil også kunne blive ansvarlig for skader, der skyldes andre ansattes culpøse handlinger.

Indførelsen af en begrænsning af arbejdsgiverens strafansvar i visse situationer (udkastet til ny § 83, stk. 3, i arbejdsmiljøloven) vil ikke ændre på mulighederne for at få erstatning i forhold til i dag. Man skal dog være opmærksom på, at i de situationer, der opregnes i bestemmelsens nr. 1-5, vil der formentlig i mange tilfælde ikke være tale om en ansvarspådragende handling fra arbejdsgiverens side. Endvidere vil en eventuel erstatning kunne nedsættes pga. den ansattes egen skyld.

På baggrund af oplysningerne fra Justitsministeriet vurderer Arbejdstilsynet, at i det omfang arbejdsgiveren har opfyldt sine pligter efter arbejdsmiljølovens kapitel 4 – og den foreslåede § 83, stk. 3, derfor vil finde anvendelse – vil arbejdsgiveren formentlig i mange tilfælde ikke være erstatningsansvarlig efter erstatningsansvarsloven for svie og smerte samt tabt arbejdsfortjeneste.

Dette gælder også efter de nuværende regler. Som reglerne er udformet, kan en arbejdsgiver således godt ifalde straf efter arbejdsmiljøloven uden nødvendigvis at være erstatningsansvarlig. Lovforslaget ændrer således ikke på mulighederne for at få erstatning efter erstatningsansvarsloven.

Muligheden for at få erstatning fra private ulykkesforsikringer afhænger af vilkårene for den pågældende ulykkesforsikring.